

JAARVERSLAG 2012-2013

VOOR DE LEDEN VAN CR DELTA EN VRV

BETTER COWS | BETTER LIFE

CRV4ALL.COM

INHOUD

BERICHT VAN DE VOORZITTER	3
CRV: BETTER COWS BETTER LIFE	4
BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN	6
VEESTAPEL BLIJVEN VERBETEREN	10
VERBETEREN MET FOKKERIJ	12
MAAT VOOR DUURZAAMHEID	18
ALGEMENE GANG VAN ZAKEN CRV HOLDING	20
CODE VOOR COÖPERATIEVE ONDERNEMINGEN	26
CR DELTA u.a.	30
VRV vzw	33

Fotografie: Alex Arkink, Alain Baars, Els Korsten, Alger Meekma, Luca Nolli, Mark Pasveer, Frank Robinson en CRV (onder andere Harrie van Leeuwen, Kristina Waterschoot en Eric Elbers)

BERICHT VAN DE VOORZITTER

INVULLING AAN DUURZAAMHEID

Afgelopen boekjaar was een jaar waarin de winstgevendheid hersteld moest worden. Wereldwijd, maar zeker in Zuid-Amerika, hadden we te maken met forse economische tegenwind. Maar door veel inzet en inspanningen van onze medewerkers en door te reorganiseren in diverse businessunits en op het hoofdkantoor is het ons wereldwijd gelukt om de marges weer te herstellen. Het jaar 2012-2013 konden we daardoor met positieve cijfers en zelfs met ledenvoordeel afsluiten.

Op het vlak van duurzaamheid hebben we dit boekjaar inhoud gegeven aan onze strategie; we presenteerden onze visie op duurzaamheid onder de noemer '[Wij staan aan het begin van de keten](#)'. Daarin hebben we duurzaamheid een maat gegeven: wat zijn de doelen die ons voor ogen staan. In dit jaarverslag leest u nogmaals wat die doelen zijn.

Ook zijn we begonnen om invulling te geven aan die doelen. We hebben bijvoorbeeld de basis gelegd voor de fokkerijgetallen [Better Life Efficiëntie en Better Life Gezondheid](#), die we inmiddels aan onze leden en klanten hebben gepresenteerd. Deze fokkerijgetallen ondersteunen de veehouders om hun eigen bedrijfsvoering duurzamer te maken.

Data worden steeds belangrijker. Voor het managen van uw veestapel en voor ons fokprogramma blijven we zoveel mogelijk data verzamelen van koeien. Voor ons fokprogramma doen we dat bijvoorbeeld via de nieuwe Delta-satelliet-bedrijven die embryo's inzetten uit ons fokprogramma. Of via de bedrijven die deelnemen aan FokkerijData Plus. Met al die (extra) data geven we steeds meer richting aan fokwaarden voor gezondheid, duurzaamheid en efficiëntie. Maar ook kunnen we daarmee de betrouwbaarheid van de genoomfokwaarden blijven verhogen. Dat de genoomfokwaarden werken, merk ik ook op mijn eigen melkveebedrijf. Het bewijs zie ik elke dag in de stal.

Een bijzonder moment in dit boekjaar was het [koninklijk bezoek](#) aan onze vestiging in Brazilië. Het toen nog prinselijk paar toonde veel belangstelling voor de activiteiten van CRV Lagoa. De betrokkenheid en interesse heb ik zeer op prijs gesteld. Het bezoek heeft veel positieve reacties en publiciteit opgeleverd en heeft ons imago zeker versterkt. Het bezoek is een erkenning van het ondernemerschap van CRV om in vijftien jaar een leidende positie op te bouwen in de Braziliaanse rundveeverbetering. Onze internationale positie is van grote waarde voor de continuïteit van CRV en reden tot trots voor de leden van VRV en CR Delta.

Evert Alderkamp | voorzitter CRV

CRV: BETTER COWS | BETTER LIFE

CRV is een innovatieve rundveeverbeteringsorganisatie.

We helpen veehouders bij het continu verbeteren van hun veestapel. Onze aandeelhouders zijn de Nederlandse coöperatie [CR Delta u.a.](#) en de [Vlaamse vereniging VRV vzw](#).

Ruim 28.000 Nederlandse en Vlaamse veehouders zijn de leden van deze coöperaties en daarmee onze eigenaren:

van veehouders, voor veehouders.

CRV opereert [internationaal](#) en heeft wereldwijd circa 2000 medewerkers.

We werken in een internationale structuur met zogenoemde business-units, die de lokale klanten bedienen. Hierdoor spreken we onze klanten altijd aan in hun eigen tijd- en cultuurzone. Bovendien kennen we op deze manier de lokale klantwensen. We zetten onze producten en diensten af in circa zestig landen. Het hoofdkantoor, gevestigd in Arnhem, ondersteunt alle businessunits en hun lokale vestigingen.

STRATEGIE

Groei staat centraal voor CRV. De wereldwijde trends en ontwikkelingen op het gebied van markten en klanten vragen om significante investeringen in innovaties, technologieën, producten en oplossingen. Om dit te kunnen doen en zo onze toonaangevende positie als veeverbeteringsorganisatie te handhaven, is (internationale) groei noodzakelijk. Daarbij willen we gericht groeien, zodat we de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk gebruiken.

We bieden innovatieve oplossingen en concepten aan die aansluiten bij de behoeften van onze klanten, melkvee- en vleesveehouders wereldwijd. We kunnen snel reageren op veranderingen, doordat we investeren in innovatie, maar ook doordat we die veranderingen in de markt en bij onze klanten steeds in het oog houden. Een duidelijke focus leggen we hierbij op duurzaamheid.

We streven ernaar om onze klanten ook in de toekomst die hoogwaardige producten en diensten te blijven leveren. Zo spant CRV zich in voor een duurzame en efficiënte veehouderij die de continuïteit van de bedrijfsvoering van onze leden en klanten ondersteunt. Veehouders hebben daarbij grote invloed op het beleid van CRV via de adviesorganen en ledenbesturen van de coöperatie/vereniging.

RAAD VAN COMMISSARISSEN CRV

(per 31-8-2013)

- E. J. F. Alderkamp, Zevenaar | *voorzitter*
- N. A. L. van Leeuwe, Sint-Margriete | *vicevoorzitter*
- B. E. G. ten Doeschot, Hengelo
- D. G. G. Dumoulin, Kortrijk
- W. Duursma, Bellingwolde
- C. Gorter, Makkinga
- P. E. van der Grift, Bunnik
- H. L. M. Hermsen, Havelte
- A. P. H. J. Kersten, Sevenum
- D. Ryckaert, Dikkelvenne
- M. A. Siebenga, Lelystad
- B. Uyttendaele, Den Haag

MISSIE: CRV is een toonaangevende, klantgerichte veeverbeteringscoöperatie, die gedreven is toegevoegde waarde te creëren voor veehouders

Raad van commissarissen CRV (v.l.n.r.): H. Hermesen, B. Uyttendaele, E. Alderkamp, C. Gorter, N. van Leeuwe, B. ten Doeschot, D. Ryckaert, A. Kersten, W. Duursma, P. van der Grift, M. Siebenga (D. Dumoulin ontbreekt)

Directie CRV: Joop Kersten, Roald van Noort en Ate Lindeboom (v.l.n.r.)

DIRECTIE CRV

- R. M. A. (Roald) van Noort
directievoorzitter CRV
- J. F. H. M. (Joop) Kersten
directeur Finance & Organisation
- A. (Ate) Lindeboom
directeur Operations & Development

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN

SEPTEMBER 2012

- Vier Nederlandse fokkerijorganisaties, waaronder CRV, en Wageningen Universiteit ondertekenen een intentieverklaring voor samenwerking op het gebied van genomic research in relatie tot duurzame voedselproductie, onder de naam [Breed4Food](#).
- CRV Duitsland presenteert grote dochtergroepen van Willenberg (10 dochters) en Rureif (9 dochters) op het Wereld Fleckvieh Congres.

Koninklijk bezoek aan CRV Lagoa

OKTOBER 2012

- In Nederland stijgt de gemiddelde levensproductie met 215 kg melk. De gemiddelde levensproductie van Vlaamse koeien daalt ten opzichte van 2012, zo blijkt uit de CRV-jaarstatistieken.
- Met als thema topprestaties organiseert CRV opnieuw de CRV-vrouwendagen. De belangstelling voor de dagen blijft onverminderd groot.
- CRV USA presenteert zich op de World Dairy Expo in Madison.
- Het nieuwe computersysteem Wave wordt in Nederland en Vlaanderen in gebruik genomen. Veehouders zien vooral een nieuw uiterlijk van de facturen en de vernieuwde webshop.
- Als sponsor van het CRV-Interfarms-schaatsteam organiseert CRV schaatsclinics voor klanten en leden. Binnen korte tijd zijn alle clinics volgeboekt.

NOVEMBER 2012

- Prins Willem Alexander en prinses Máxima brengen tijdens hun economische missie aan Brazilië een [bezoek aan CRV Lagoa](#), waar ze kennis nemen van de fokkerij in Brazilië en de leidende rol van CRV daarin.
- Zwartbonte topstier Woudhoeve Impuls wordt afgevoerd vanwege fysieke problemen. In 2010-2011 was Impuls de meestgebruikte stier van Nederland en Vlaanderen.
- CRV gaat een samenwerking aan met Pfizer Animal Health en het Braziliaanse onderzoekscentrum Embrapa Gado de Leite. De drie partijen geven een innovatieve impuls aan de verbetering van de tropische melkveerassen gir leiteiro, girolando en guzerá in Brazilië.

William Poel en Laura Blaauwwekel zijn trots op Calma 5, dochter van de onlangs afgevoerde Woudhoeve Impuls

- CRV Duitsland presenteert Ovalert op de Eurotier in Hannover. Daarnaast zijn verschillende koeien te bewonderen op de stand (holstein, fleckvieh en kruislingen).
- Samen met technologiebedrijf Farmtec introduceert CRV in Tsjechië het veemanagementprogramma Farmsoft, uniek voor de Tsjechische markt.
- Tijdens de infodagen met als thema 'Uitgerekend levensproductie' ontvangt CRV veehouders op melkveebedrijven met een hoge levensproductie. Workshops en een rondgang over het bedrijf geven de bezoekers veel direct toepasbare tips.

DECEMBER 2012

- Tijdens de HHH-show toont CRV voor het eerst een dochtergroep van Cricket. De vaarzen in de ring stralen veel kracht uit en hebben zeer correcte uiers.
- VeeManager verhuist naar een snellere server en is daardoor bijna twee maal zo snel.
- Veel CRV-stieren stonden aan de basis van maar liefst 50 honderdtonners op het bedrijf van de familie Knoef in Geesteren. Hunterdochter Clara 120 is nummer 50.
- De Ovalert-inlooptdagen geven veehouders de gelegenheid Ovalert bij een collega aan het werk te zien.

Vlaams minister-president Kris Peeters feliciteert jong keuringstalent op de CRV Koe-Expo in Gent

JANUARI 2013

- Op de CRV Koe-Expo in Gent wordt Betty de Blier de algemeen kampioene van de individuele keuring. Daarnaast organiseert CRV in samenwerking met de CRV-jongerencommissie de finale van de veebeoordelingswedstrijd 'Kijk op Keuren'.

FEBRUARI 2013

- De eerste dochter van topstier Stadel bereikt de grens van 10.000 kg vet en eiwit. Oud-NRM-kampioene Soeten Botter Allmacht 8 van de familie Klein Teselink werd in 3262 dagen tientonner.

MAART 2013

- CRV publiceert haar visie en doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Met concrete doelstellingen geeft CRV een maat aan duurzaamheid in de veeverbetering.
- Vanwege de internationale vrouwendag geeft CRV Lagoa een ki-cursus speciaal voor vrouwen.
- Southland Alex. Carola 11 van de familie Van Beek uit Teteringen veroverd de reservetitel junioren tijdens het EK in Fribourg.

APRIL 2013

- De Amerikaanse jerseystier Royalty, eigendom van CRV USA, breekt door in de top vijf van de jerseyfokwaardeschattingen.

MEI 2013

- De trainingen voor gebruikers van VeeManager zijn een groot succes; de deelnemers zijn enthousiast.

VeeManager-trainingen in diverse regio's

- CRV ontvangt van het ICAR (International Committee of Animal Recording) het kwaliteitscertificaat voor classificatie en evaluatie van exterieurgegevens. CRV is de eerste veeverbeteringsorganisatie wereldwijd die deze certificering ontvangt op het gebied van bedrijfsinspectie.
- Het embryoprogramma van CRV Lagoa in samenwerking met het zoötechnisch instituut in Sertãozinho bereikt de mijlpaal van 4.000 geïmplementeerde embryo's bij het vleesras nelore.
- In de Nieuw-Zeelandse indexdraai bezetten CRV-stieren de top vier bij jersey.

Op de **CRV Koe-Expo** in Zwolle introduceert CRV een extra rubriek voor dieren met een **levensproductie** van meer dan 50.000 kg melk

CRV Koe-Expo: mooie combinatie van beurs, dochtergroepen en individuele keuring

- CRV introduceert een stierenkaart speciaal voor veehouders die de melkproductie voornamelijk realiseren op basis van gras. Deze 'grazing'-stierenkaart rangschikt op basis van de nieuwe grazingindex.
- Ovalert wordt uitgebreid met het pakket 'sperma inclusief'. Veehouders die kiezen voor deze optie betalen een abonnementsprijs waarbij het sperma dat ze gebruiken, is inbegrepen.

JUNI 2013

- Het doek valt voor de legendarische CRV-stier Kian. Met 1,4 miljoen verkochte rietjes is de zestienjarige Kian de absolute roodbonte wereldrecordhouder.

- Het levendige programma van de CRV Koe-Expo in Zwolle trekt een recordaantal bezoekers. De individuele keuringen, de vakbeurs en acht dochtergroepen spreken tot de verbeelding van de ongeveer zesduizend bezoekers. CRV toont voor het eerst dochters van genomgeteste stieren.
- CRV Lagoa heeft 10.000 fans op socialnetwerksite Facebook.
- Team CRV beklimt samen 67 keer de Alpe d'Huez om geld in te zamelen voor de kankerbestrijding via de organisatie Alpe d'HuZes. De twee teams met veehouders, bestuurders en medewerkers van CRV zamelden ruim 100.000 euro in.
- De Ovalert-inloopdagen trekken door het hele land veel enthousiaste bezoekers.

JULI 2013

- CRV Luxembourg presenteert haar complete aanbod, waaronder Ovalert, op de Foire Agricole in Ettelbrück.
- CRV Ambreed is een van de zeven finalisten van de Nieuw-Zeelandse International Business Awards in de categorie 'beste bedrijf dat internationaal opereert met een omzet tussen 10 en 50 miljoen dollar'.
- CRV stelt in Nederland een nieuw leasebeleid in, met onder meer duurzaamheidsdoelstellingen zoals een CO₂-plafond.

AUGUSTUS 2013

- De NVI-fokwaarde van Delta Atlantic is gestegen tot boven de 300 NVI: +308. Hij is internationaal de hoogste dochtergeteste stier op de NVI-ranglijst en de meestgebruikte stier van dit moment.

- CRV Lagoa's fokprogramma Paint voor het vleesras nelore bestaat twintig jaar. Dit is gevierd met een conferentie met meer dan 200 partners en een veiling van nakomelingen van de beste dieren uit het programma.
- In Nieuw-Zeeland introduceert CRV Ambreed de PortaBULL, een app voor inseminatoren van CRV en Liberty Genetics om direct de inseminatiegegevens te verwerken.
- Ruim 190 veehouders nemen deel aan het nieuwe Delta-satellietprogramma. Het aantal embryo's voor het fokprogramma heeft een recordhoogte bereikt van 7000 embryo's.

Harry de Groot showt zijn Atlanticdochter Lucie 147

DEELNAMES AAN DIENSTEN EN PRODUCTEN CRV

NEDERLAND

KUNSTMATIGE INSEMINATIE

inseminaties*	1.245.556
inseminaties dhz	1.116.600
totaal inseminaties**	2.362.156

VEEMANAGER

deelnemende bedrijven	8.824
-----------------------	-------

MELKPRODUCTIEREGISTRATIE

deelnemende bedrijven	14.151
bemonsterde koeien	1.263.105
monsternames door monsternemers	71.992
monsternames in eigen beheer	71.236
vet- en eiwitmonsters	10.841.709

REGISTRATIE

stamboekbedrijven	20.610
overige bedrijven	10.887
totaal	31.497

stamboekrunderen	2.586.235
overige runderen	600.051
totaal	3.186.286

BEDRIJFSINSPECTIE

bedrijven bedrijfsinspectie melkvee	7.143
exterieurbecoördelingen melkvee	189.692

VLAANDEREN

(een aantal van deze diensten wordt in Vlaanderen aangeboden door VRV vzw)

KUNSTMATIGE INSEMINATIE

inseminaties CRV-inseminator*	219.486
inseminaties dhz	164.948
totaal inseminaties**	384.434

VEEMANAGER

deelnemende bedrijven	321
-----------------------	-----

MELKPRODUCTIEREGISTRATIE

deelnemende bedrijven	2.487
bemonsterde koeien	165.099
monsternames door monsternemers	15.045
monsternames in eigen beheer	8.879
vet- en eiwitmonsters	1.323.164

REGISTRATIE

deelnemende bedrijven	3.525
geregistreerde dieren	422.472

BELGISCH-WITBLAUWRAS

stamboekinschrijvingen	4.234
bedrijven stamboek	294

SDVR (Studie- en Documentatiecentrum voor Vlaamse Rundveerassen)

verkoop SDVR-sperma	6.862
---------------------	-------

BEDRIJFSINSPECTIE

bedrijven bedrijfsinspectie melkvee	1.608
exterieurbecoördelingen melkvee	24.842

* incl. handelingen als onderdeel van DrachtWacht en Ovalert; **inseminaties uitgevoerd en/of geregistreerd door CRV

- De getallen in deze tabel kunnen afwijken van getallen elders in de tekst vanwege diensten en/of registraties die voor andere marktpartijen zijn verricht.
- Meer gegevens over de informatieverwerking en -verwerking zijn terug te vinden in de CRV-jaarstatistieken op de CRV-website.

VEESTAPEL BLIJVEN VERBETEREN

Veehouders in de Europese Unie kijken steeds meer naar 2015: er is dan geen melkquotum meer. In hoeverre is het dan voor elk bedrijf mogelijk om te groeien? Dit hangt af van (nieuwe) wetgeving, maar ook van bedrijfsomstandigheden en natuurlijk van de wensen van de veehouder. CRV blijft veehouders helpen om hun visie op de toekomst van hun veestapel te realiseren, met bestaande en nieuwe producten en diensten, binnen en buiten Europa.

Ovalert is het programma waarin alle expertises van CRV samenkomen. En het product wordt verder doorontwikkeld. Afgelopen boekjaar is het onderdeel 'sperma inclusief' toegevoegd, waar al bijna een kwart van de Ovalert-klanten gebruik van maakt. Bovendien heeft de veehouder nu de keuze voor halsresponders, die naast activiteit ook het vreetgedrag van de koeien monitoren.

Ook de CRV-mensen die betrokken zijn bij Ovalert, blijven zich ontwikkelen. De experts die de vruchtbaarheidsbegeleiding voor Ovalert op zich nemen, blijven leren en nieuwe experts zijn opgeleid. Bij de vruchtbaarheidsbegeleiding lopen de experts via een stappenplan de bedrijfssituatie door en brengen actiepunten in kaart. Daarmee kan de veehouder aan de slag, eventueel met hulp van specialisten in bijvoorbeeld voeding en diergezondheid. Zo zijn de vruchtbaarheidsexperts van CRV echte sparringpartners voor de veehouder, niet alleen voor gebruikers van Ovalert, maar voor alle rundveehouders.

In onze buitenlandse vestigingen staat de ontwikkeling van Ovalert ook niet stil. CRV Duitsland kon dankzij Ovalert haar werkgebied voor inseminatieservices verder uitbreiden. Daarnaast is er een technische update geweest zodat Ovalert ook is gekoppeld aan de pda's van de inseminatoren, van VeeManager en van SireMatch.

DASHBOARD VOOR DE VEEHOUDER

Ook VeeManager is zo'n product dat we blijven ontwikkelen. Dit boekjaar is bijvoorbeeld de snelheid van het programma fors verbeterd en is het dashboard toegevoegd. Daarmee ziet de veehouder in één oogopslag hoe zijn veestapel ervoor staat. Daarnaast zijn er op diverse plaatsen in het land trainingen gegeven voor veehouders. Daarmee

kunnen zij optimaal gebruikmaken van de mogelijkheden die het programma biedt en zo de prestaties van hun veestapel optimaliseren. Nieuw is ook de module 'voer'. Hiermee is een koppeling van de krachtvoerboxen met VeeManager mogelijk. Het regelen van de krachtvoertoediening is daarmee veel eenvoudiger geworden.

LASTENVERLICHTING

De data die Nederlandse rundveehouders moeten doorgeven aan de landbouwtelling kunnen ook via CRV lopen. Als de veehouder toestemming geeft, geeft CRV de gegevens door. Dat zorgt voor een aanzienlijke administratieve ontlasting.

De **vruchtbaarheidsexperts** van CRV brengen via een stappenplan de bedrijfssituatie in beeld en brengen **actiepunten** in kaart

DRAAGBARE STIER

In Nieuw-Zeeland lanceerde CRV Ambreed een app voor inseminatoren: PortaBULL. Met de app leggen de inseminatoren paringen snel en gemakkelijk vast in InSight of een ander managementprogramma. Het ki-managementsysteem dat dit systeem mogelijk maakt, zorgt voor facturatie van de veehouders, uitbetaling van de inseminatoren en voor analyses van paringen.

Naast deze app introduceerde CRV Ambreed al eerder de app voor het mobiele gebruik van managementprogramma InSight. Beide apps zijn de eerste in hun soort in Nieuw-Zeeland.

DATA VERZAMELEN

Om meer data te kunnen verzamelen waarmee veehouders hun veestapel naar een hoger plan kunnen brengen, heeft CRV Ambreed nieuwe apparatuur aangeschaft om melk te analyseren. De nieuwe Foss 400 kan niet alleen meer monsters onderzoeken, maar kan ook meer verschillende melkcomponenten analyseren. Dit is onder meer van belang voor onderzoek naar nieuwe fokwaarden, in samenwerking met DairyNZ en AgResearch.

BETERE OVERZICHTEN

De dataverzameling van inseminaties door CRV Tsjechië verloopt sinds afgelopen boekjaar volledig elektronisch. De nieuwe manier van dataverzameling verbetert de werkprocessen, vermindert de administratieve lasten van de inseminatoren en versnelt de data-verwerking.

Dit zorgt voor kostenbesparing. Daarnaast leveren de verbeterde

data de input voor betere infoproducten. De Tsjechische veehouders krijgen nu overzichten over hun vruchtbaarheid die de gebruikers van VeeManager al kennen.

VERBINDING MET VEESTAPEL

Het managementprogramma Farmsoft, geïntroduceerd door CRV in Tsjechië en partner Farmtec, is uniek voor de Tsjechische markt. Het verzorgt onder meer verbinding tussen de veestapel en leveranciers zoals CRV, dierenartsen en voerleveranciers, maar ook met het stamboek.

Farmsoft gebruikt gegevens van de CRV-database op het gebied van inseminaties en mpr en is gekoppeld met SireMatch, de internationale versie van [SAP](#). Het programma heeft een vergelijkbare functionaliteit als VeeManager, het maakt zelfs gebruik van bepaalde onderdelen van VeeManager. Farmsoft helpt de veehouders bij hun beslissingen op de korte, maar zeker ook de langere termijn.

In het eerste jaar konden CRV en partner Farmtec al 50 klanten noteren, die daarmee in totaal ruim 21.000 koeien managen.

UPDATES VAN SIREMATCH

SireMatch, de internationale versie van ons stieradviesprogramma, is in de Verenigde Staten uitgebreid met een module voor jersey's. Deze toevoeging heeft de nauwkeurigheid en effectiviteit van jerseyparingen enorm verbeterd.

Daarnaast is het programma voorzien van de Genetic Proposal Tool. Deze tool geeft direct inzicht in alle CRV-stieren, hun individuele fokwaarden en de bestelling van de veehouder, inclusief prijzen en

kortingen. Deze tool helpt bij het verbeteren (bestendigen) van de klantrelaties.

SireMatch is beschikbaar gemaakt voor meer landen. Het is nu te gebruiken in Groot-Brittannië, Australië, Portugal, Griekenland en Ecuador. Bovendien is het mogelijk gemaakt om in Tsjechië adviezen te geven op basis van Amerikaanse holsteinfokwaarden en in Brazilië op basis van de Amerikaanse jerseyfokwaarden.

MEER INZICHT

Na maanden van voorbereiding nam CRV op 1 oktober 2012 het programma Wave in gebruik voor Nederland en Vlaanderen. Het computerprogramma registreert de geld- en goederenstromen van CRV en verving veel losse programma's. De omschakeling ging grotendeels goed, maar op sommige punten ondervonden veehouders hinder van opstartproblemen, bijvoorbeeld bij spermaleveranties en planning van de mpr. Gelukkig wisten we de kinderziektes te overwinnen en de nieuwe programmatuur goed in te regelen. Tijdens dat traject konden alle processen steeds door blijven gaan.

Het programma Wave wordt uiteindelijk doorgevoerd in alle businessunits van CRV. De invoering in Duitsland en Tsjechië staat voor het boekjaar 2013-2014 op de planning. Wave zorgt voor beter, en dus kostenefficiënter voorraadbeheer, voor eenduidige processen en meer inzicht in bedrijfsprocessen.

VERBETEREN MET FOKKERIJ

Voor het verbeteren van de veestapel is fokkerij een belangrijk instrument. Ook dit boekjaar is het CRV weer gelukt om topstieren op de stierenkaart te zetten, passend bij de verschillende wensen van de verschillende veehouders.

De resultaten van de fokkerij met behulp van genomics kwamen dit boekjaar tot volle wasdom. Delta Atlantic, Skalsumer Blitz, Newhouse Gofast, Newhouse Banker, Camion van de Peul, Windstar, Redman, Cherokee van de Peul en Delta Astro lieten mooie fokwaarden zien op basis van hun dochters.

De nieuwe oogst aan zwartbonte fokstieren was dit jaar groter dan ooit. Bij de jonge zwarte genoomstieren werd de driehonderdpuntengrens voor NVI weer geslecht, onder andere door Cupido, Danno, Crown en Snowrush. Bij de jonge rode genoomstieren zijn het Deputy en Aram die in het oog springen vanwege hun niveau van boven de 250 NVI.

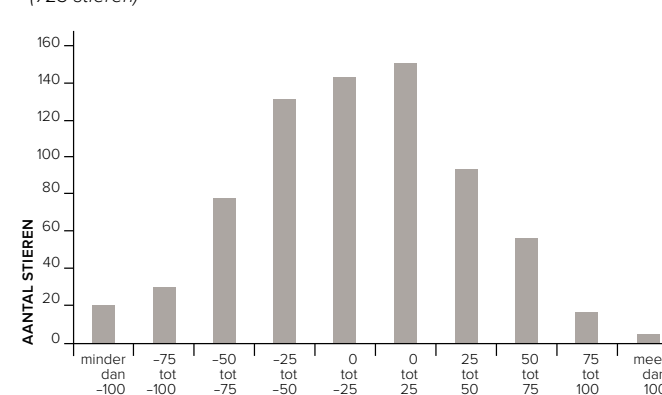
Ook in de Verenigde Staten deden we goede zaken. Bouw Rocky en Chevrolet hebben daar geruime tijd in de top 20 gestaan op basis van hun genoomfokwaarde voor TPI.

BEVESTIGING GENOOMFOKWAARDEN

Gemiddeld genomen hielden de genoomstieren hun fokwaarde keurig op peil (zie grafiek). Het aantal dalers is nagenoeg gelijk aan het aantal stijgers. Voor NVI daalden de stieren gemiddeld genomen acht punten bij de overgang van genoom- naar dochterfokwaarden. De betrouwbaarheid steeg daarbij wel 25 procent.

Het gros van de stieren die hoog scoorden voor hun genoomfokwaarde, heeft ook een hoge dochterfokwaarde. Zo zaten Atlantic, Gofast, Camion, Blitz, Briljant, Award en Cherokee bij de top op basis van genomics, nu zijn zij de toppers bij de fokstieren.

Verandering genoomfokwaarden versus dochterfokwaarden voor NVI (723 stieren)

VERANDERING IN NVI

- 40 procent (294 stieren) stijgt of daalt minder dan 25 punten NVI.
- 71 procent (519 stieren) stijgt of daalt minder dan 50 punten NVI.
- 3 procent (23 stieren) is meer dan 100 punten NVI gestegen of gedaald.

Stiervader Kodak is ook populair als fokstier. De familie Ehlers toont twee van haar Kodakdochters

NIEUWE STIEREN

In het boekjaar 2012-2013 heeft CRV 108 InSire-teststieren voor zwartbont ingezet. Deze teststieren waren afkomstig van 51 verschillende vaders. Van de 108 teststieren hadden 44 dieren een fokstier als vader en 64 een InSire-stier. Het gemiddelde niveau van de InSire-teststieren bedroeg 249 NVI. Belangrijkste vaders waren Snowman met elf zonen en Impuls met zes zonen. Aswin, Danillo en Wonder leverden elk vijf zonen als InSire-teststier.

Voor roodbont zijn in 2012-2013 in totaal 37 InSire-teststieren ingezet. Deze hadden 21 verschillende vaders. Van deze 37 teststieren hadden 17 dieren een fokstier als vader en 20 een InSire-stier. Het gemiddelde niveau bedroeg 215 NVI. Belangrijkste vaders zijn Kodak (zeven zonen), Pleasure (vier zonen), Camion en Asterix (beide drie zonen).

Zowel in het boekjaar 2011-2012 als in het boekjaar 2012-2013 zijn voor het zwartbont-NVI-fokprogramma meer dan 2000 stierkalveren op merkers onderzocht. Voor de selectie van de jonge InSire-teststieren betekent dit dat er al een selectie van een op twintig kan plaatsvinden.

Voor het roodbont-NVI-programma zijn in het boekjaar 2011-2012 560 jonge stieren getypeerd, terwijl dit in 2012-2013 al is opgelopen tot boven de 600. Ook hier kunnen we al een selectie van een op vijftien toepassen voor de jonge InSire-teststieren.

Voor mrij zijn negen teststieren ingezet met gemiddeld 105 NVI.

FOKKERIJDATA PLUS GROEIT DOOR

In Nederland en Vlaanderen zorgde het programma [FokkerijData Plus](#) voor extra gegevens over de veestapel. In het tweede jaar van dit programma namen al 90 veehouders deel met in totaal 18.000 dieren. Bij alle vrouwelijke dieren op deze bedrijven is een InSire TalentScan uitgevoerd, tegen een gereduceerd tarief. De deelnemende bedrijven zijn ook deelnemer aan mpr en Digiklauw.

Alle genoomgegevens uit dit programma worden gebruikt om de betrouwbaarheid van de genoomfokwaarden verder te verbeteren. Voor de deelnemende veehouders betekent het dat zij hun (jong)vee gemakkelijker kunnen selecteren op basis van de genoomfokwaarden.

KONINKLIJKE EER VOOR BRAZILIAANSE TOPSTIER

CRV Lagoa mocht in november prins Willem Alexander en prinses Máxima ontvangen tijdens een handelsmissie van Nederlandse bedrijven naar Brazilië.

Tijdens het bezoek huldigden zij nelorestier Back-up en girolandostier Napolitano. 'Stieren die zorgen voor nakomelingen die meer vlees of melk produceren, die minder voedsel nodig hebben en beter bestand zijn tegen ziekten, kunnen helpen de groeiende wereldbevolking te voeden; dit is belangrijk werk', aldus de prins.

Máxima eert vleesveestier Backup

Ruim 190 veehouders hebben dit boekjaar het recordaantal van **7.000 embryo's** afgenomen in het kader van het nieuwe Delta-satellietprogramma

NIEUW EMBRYOCONCEPT

CRV introduceerde gedurende het boekjaar een nieuw concept voor de verkoop van embryo's. Ruim 190 veehouders hebben zich voor dit programma aangemeld als Delta-satellietbedrijf. De prijs van de embryo's is fors verlaagd naar 100 euro per embryo. De keuzemogelijkheid voor de embryo's is vervallen.

Het aantal embryo's bestemd voor het fokprogramma dat is ingezet op de Delta-satellietbedrijven, heeft een recordhoogte bereikt van 7.000 stuks. Deze nieuwe opzet biedt veel kansen op hoge genomstieren.

HOORNLOOS BLIJFT GROEIEN

Binnen het fokprogramma hadden we dit boekjaar al veel hoornloze stieren die qua niveau vergelijkbaar zijn met de gehoornde stieren. En dit aantal blijft groeien, vooral bij roodbont is het aandeel hoornloze stieren groot.

CRV had vijf roodbonte, homozygote hoornloze stieren in opfok met een niveau van gemiddeld 211 NVI. Dit zijn stieren waarvan alle nakomelingen hoornloos zijn. In totaal zijn bij roodbont al dertien heterozygote hoornloze stieren ingezet met een NVI van bijna 200. De helft van de nakomelingen van deze stieren is hoornloos. Bij roodbont maakt hoornloosheid al een vast onderdeel uit bij de selectie van de stieren.

Ook bij zwartbont was er aandacht voor hoornloosheid. Er stonden dertien hoornloze stieren met ruim 200 NVI in opfok. Bij de jongste generatie stond al een tweetal zwartbonte stieren in opfok met een gemiddeld niveau van bijna 250 NVI.

ACHT DOCHTERGROEPEN OP CRV KOE-EXPO

De animo voor de acht dochtergroepen tijdens de CRV Koe-Expo was groot. De dochters gaven veehouders een goed beeld om een passende keuze te maken voor het eigen fokdoel.

Lowlands Redman showde een groep vaarzen met fraaie kwaliteitsuiers. De Fictionzoon imponeert in zowel productie als eiwitgehalte en toonde koeien die heel efficiënt produceren.

De vaarzen van Newhouse Banker zijn zelfredzame koeien die een goede ontwikkeling combineren met degelijkheid en goede uiers. Kenmerken die de pinkenstier heeft meegekregen van de sterk scorende Sneekerkoefamilie en zijn vader Goldwyn.

De roodbonte HJR Windstar is een echte gezondheidsspecialist. Deze Spencerzoon geeft robuuste dochters met gezonde uiers en een sterke vruchtbaarheid. Bovendien verbetert hij het eiwitgehalte.

Goldwynzoon Delta Astro geeft grote, sterke en brede dochters met een ruime conditiescore. Maar bovenal zijn ze gezond en hebben ze een mooie productie met prima gehalten. De groep van Delta Atlantic (v. Ramos) maakte de verwachtingen helemaal waar. De hoogste dochtergeteste NVI-stier geeft goede boerenkoeien die goed in elkaar zitten en een sterke en gezonde productie laten zien.

Cherokee van de Peul valt op met een zeer hoge eiwitvererving. Maar de Fenderzoon geeft ook gezondheid en levensduur aan de

koeien mee. Zijn correcte dochters zijn uitgerust om hoge levensproducties te realiseren.

De laatste twee groepen in de ring waren dochters van de fokstieren Delta Fidelity en Ralma O-Man Cricket. De dochters van Fidelity zijn hard en sterk en hebben uitmuntende benen. Wat meer maat en stijl geven de probleemloze Cricketdochteren die ook prima uiers showden.

Dochtergroep van Atlantic op de CRV Koe-Expo

De Amerikaanse jersey Rawls staat in de top vijf van jerseytieren

TOPPERS IN JERSEY

Het jerseyfokprogramma in de VS blijft groeien en verbeteren. De augustus-indexdraai leverde een top 5-ranking op voor onze jersey-stier Rawls, op basis van JPI, de jersey-index.

Ook CRV Ambreed doet goede zaken in het jerseysegment. In de indexdraai van mei stonden vier stieren van CRV in de top 4 van de beste jerseytieren van Nieuw-Zeeland.

FOCUS IN MARKETING

Het grazingsegment is ook een belangrijke doelgroep voor CRV in de VS. Deze vestiging heeft duidelijke keuzes gemaakt in welke groepen veehouders zij wil bedienen. Naast het grazingsegment is de keuze gemaakt voor het zogenaamde 'kaassegment'. Voor het kaassegment biedt CRV stieren aan waarbij de focus ligt op gehalten, gezondheid

en levensduur. De veehouders die kiezen voor deze stieren zijn veehouders die kiezen voor premies voor hoge gehalten.

GRAZING WERELDWIJD

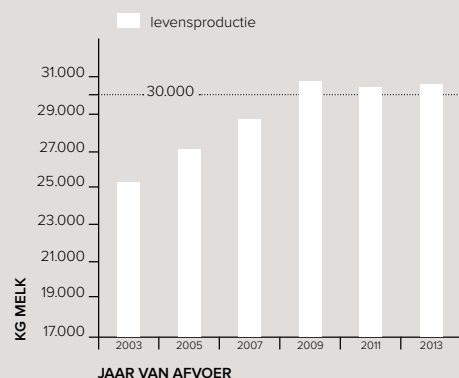
Wereldwijd is er veel aandacht voor 'grazing': de melkveehouderij waarbij het melkvee voornamelijk presteert op gras. Weidegang is daarbij natuurlijk belangrijk.

CRV heeft nauwkeuriger in kaart gebracht wat veehouders die dit systeem hanteren, nodig hebben. Dit is onder meer gedaan via de ervaringen van de Grassland Alliance, het samenwerkingsverband tussen NCBC uit Ierland en CRV. Daardoor kon het productaanbod nog beter worden afgestemd op de wensen. In Nederland leidde dat bijvoorbeeld tot een stierenkaart speciaal voor grazing, gebaseerd op de nieuwe grazingindex die CRV dit boekjaar introduceerde.

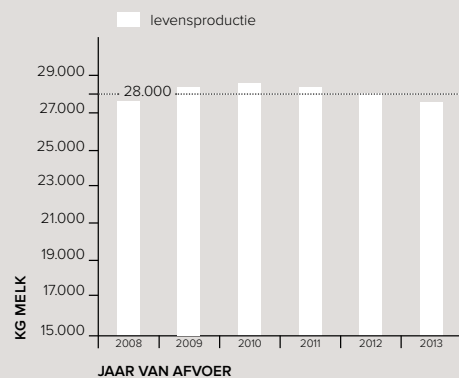

Grazing: het melkvee presteert voornamelijk op gras

Levensproductie Nederland 2003 tot en met 2013

Levensproductie Vlaanderen 2008 tot en met 2013

De levensproductie van afgevoerde koeien in Nederland blijft hoog, in Vlaanderen laat de levensproductie een lichte daling zien

ECONOMISCH JAARRESULTAAT GEDAALD

Het economisch jaarresultaat op Vlaamse melkveebedrijven daalde in 2012-2013 ten opzichte van het jaar daarvoor van 2022 naar 2005 euro. Dit is het gevolg van een lagere melkproductie. Deze lag dit boekjaar op gemiddeld 8236 kg melk, met 4,18% vet en 3,44% eiwit. Voor de productiedaling zijn verschillende redenen aan te wijzen, zoals de mindere kwaliteit ruwvoer, hoge krachtvoerprizen en meer gemolken vaarzen door groeiende bedrijven.

De levensproductie van afgevoerde dieren in Vlaanderen daalde naar 27.608 kg melk. Voor het eerst sinds het boekjaar 2007-2008 kwam de levensproductie onder de 28.000 kg (zie grafiek).

Ook op de Nederlandse bedrijven daalde het economisch jaarresultaat van 2120 in 2011-2012 naar 2096 euro in dit boekjaar. Ook hier is de daling van de melkproductie de belangrijkste oorzaak (van 8335 naar 8217 kg per koe), met vergelijkbare redenen als in Vlaanderen. De productieve levensduur nam dit boekjaar toe en de tussenkalftijd bleef voor het derde jaar stabiel op 417 dagen.

De levensproductie van de Nederlandse koeien nam voor het derde achtereenvolgende jaar toe. De gemiddelde levensproductie van afgevoerde dieren bedroeg 30.751 kg melk per koe.

Lactatieproductie stamboekkoeien 1 september 2012 tot en met 31 augustus 2013

RASGROEP	AANTAL KOEIE	LFT. AFKALVEN	AANTAL DAGEN	KG MELK	% VET	% EIWIT	KG VET	KG EIWIT	KG V.+E.	EJR
Nederland										
hf zwartbont	579.768	3.10	358	9.719	4,32	3,51	420	341	761	2.127
hf roodbont	114.134	3.08	350	8.901	4,54	3,61	404	321	725	2.077
mrij	7.238	4.03	332	6.787	4,48	3,70	304	251	555	1.649
Vlaanderen										
hf zwartbont	41.966	3.06	362	10.071	4,10	3,43	413	345	758	2.097
hf roodbont	13.031	3.06	356	8.963	4,32	3,49	387	313	700	1.970
Belgisch witrood	517	4.01	317	5.697	4,09	3,35	233	191	424	1.273

MAAT VOOR DUURZAAMHEID

Duurzaamheid wordt steeds belangrijker in onze sector. In duurzame voedselproductie speelt veeverbetering een belangrijke rol. Duurzaamheid staat daarom bij ons hoog op de agenda. Wij zijn ervan overtuigd dat economische belangen, dierenwelzijn en maatschappelijk verantwoord ondernemen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. In onze visie op duurzaamheid '[Wij staan aan het begin van de keten](#)' stelden we concrete doelstellingen vast voor duurzaamheid in de veeverbetering.

Door ons sterk te maken voor een zo duurzaam mogelijke veehouderij realiseren we meerwaarde voor onze leden en klanten. We maken enorme progressie op het gebied van duurzame veefokkerij en veehouderij, maar er zijn ook nog veel uitdagingen. Om verdere vooruitgang te boeken, wil CRV een leidende rol spelen én vasthouden.

CONCRETE DOELSTELLINGEN

Zeggen dat we duurzaam zijn en maatschappelijk verantwoord ondernemen, is niet genoeg. Daarom hebben we dit boekjaar haalbare en meetbare doelstellingen neergezet om bij te dragen aan een duurzame

keten en een lagere CO₂-voetafdruk. Alle doelen dragen bij aan het hoofddoel van CRV: een verantwoorde zuivel- en rundvleesproductie mogelijk maken, door het borgen van de gezondheid, het welzijn en de productiviteit van de veestapel en het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen.

Om deze doelen te kunnen halen, ontwikkelen onze onderzoekers meetbare indexen zodat we duurzaamheid ook kunnen aantonen met concrete gegevens. Zo streven we bijvoorbeeld naar een langere levensduur van de dieren, een hogere levensproductie per melkkoe en daarmee een lagere milieubelasting.

DOELSTELLINGEN DUURZAME VEESTAPEL 2013-2020

Gezondere uiers , daling van het aantal gevallen van uierontsteking	-10%
Gezondere benen en klauwen , daling van het aantal beenproblemen	-10%
Schonere melkproductie , daling CO ₂ -uitstoot per kilo melk	-10%
Schonere vleesproductie , daling CO ₂ -uitstoot per kilo vlees	-5%
Dieren langer in melkproductie, stijging levensproductie	+30%
Betere benutting van voer, daling voergebruik per kilo melk	-10%
Betere benutting van voer, daling voerverbruik per kilo vlees	-5%

DUURZAAM SAMENWERKEN

Om onze doelen voor duurzaamheid waar te kunnen maken, zoeken we samenwerking op diverse vlakken. Dit boekjaar is in dat kader de organisatie Breed4Food opgericht. Samen met topfokkerijorganisaties Hendrix Genetics (pluimvee en varkens), Topigs (varkens) en Cobb Europe (pluimvee) en Wageningen UR slaan we de handen ineen op het gebied van fokkerijonderzoek. Door samen onderzoek te doen, hopen we meer resultaat te halen op het gebied van genetische vooruitgang en genomic selection. Ook onderzoek naar nieuwe fokkerijkenmerken, voerefficiëntie, levensduur en weerstand staan op het programma. Onder meer via Breed4Food geven we invulling aan onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan het voeden van de groeiende wereldbevolking op een duurzame en efficiënte manier.

Via het samenwerkingsverband Eurogenomics blijven we de betrouwbaarheid van de genoomfokwaarden verbeteren. Dit boekjaar is weer een nieuw lid toegetreden (Polen), waardoor de referentiepopulatie blijft groeien.

Ook het samenwerkingsverband met FrieslandCampina is gestoeld op duurzaamheid. Samen ondersteunen we onze veehouders om hun bedrijfsvoering te verduurzamen.

MINDER PAPIER EN CO₂

In het streven naar duurzaamheid kijken we niet alleen naar producten en diensten die onze leden en klanten helpen om hun bedrijf duurzamer te maken, we kijken ook naar onszelf. Zo besparen we op papier, bijvoorbeeld door bewuster te printen. Maar ook door dit jaarverslag nog maar in een beperkte oplage te laten drukken; het is digitaal in te

zien via de website. In Tsjechië en Brazilië worden stierencatalogi nog maar zeer beperkt gedrukt; ze zijn allemaal digitaal beschikbaar. Ook met ons wagenpark streven we naar duurzaamheid, door te kiezen voor 'groenere' auto's. Onze medewerkers in Tsjechië stapten al eerder over op groenere auto's, ook in Nederland en Vlaanderen is dit boekjaar het leasebeleid 'vergroend'. We kiezen nu voor auto's met een lagere CO₂-uitstoot en een laag brandstofverbruik.

ZIEKTE VOORKOMEN

Hoe ondersteunen we onze veehouders in het verduurzamen van hun bedrijfsvoering? Bijvoorbeeld via een afgestemd aanbod aan stieren. Zo maken we in Nieuw-Zeeland sinds dit boekjaar inzichtelijk welke stieren tolerantie voor de ziekte facial eczema (gezichtseczeem of FE) vererven. FE is in Nieuw-Zeeland een ziekte die de sector miljoenen dollars kost vanwege productiederving. Gevoeligheid voor de aandoening heeft een genetische component. Het fokkerijbeleid heeft ervoor gezorgd dat de veestapel gevoeliger is geworden voor FE dan 25 jaar

geleden. CRV Ambreed heeft samen met onderzoeksinstituten AgResearch en DairyNZ uitgezocht welke van haar jonge stieren het meest tolerant zijn voor FE. De geselecteerde stieren geven melkveeouders de gelegenheid tolerantie voor FE terug te fokken in de veestapel. Zo hebben ze naast de gebruikelijke preventieve maatregelen een krachtig extra instrument om deze aandoening onder de duim te houden.

CRV Ambreed is de enige fokkerijorganisatie in Nieuw-Zeeland die transparant maakt wat de FE-tolerantie van stieren is.

ALGEMENE GANG VAN ZAKEN

CRV HOLDING

Het boekjaar 2012-2013 is vanuit managementperspectief een zwaar jaar geweest. CRV moest noodgedwongen afscheid nemen van een aantal werknemers, verspreid over alle businessunits en het hoofdkantoor. Deze reorganisatie was nodig om ons bedrijfsresultaat in lijn te brengen met de verwachtingen en om de winstgevendheid van de onderneming te herstellen na het verlies in het voorgaande boekjaar.

CRV heeft in het boekjaar 2012-2013 de groeidoelstellingen niet kunnen realiseren. Het nettoresultaat liet echter wel een sterke verbetering zien ten opzichte van het voorgaande jaar en we konden het boekjaar met een positief resultaat afsluiten.

OPNIEUW POSITIEF BEDRIJFSRESULTAAT

Dankzij de kwaliteit van onze producten en diensten en stijgende marges voor melkveehouders in Nederland/Vlaanderen en Nieuw-Zeeland, konden we onze marktaandelen vergroten in deze landen. De groei van de omzet in Nederland/Vlaanderen en Oceanië

heeft de dalende omzet van Brazilië ongeveer geneutraliseerd. CRV is in het boekjaar 2012-2013 niet gegroeid ten opzichte van het boekjaar 2011-2012; de omzet is nagenoeg gelijk gebleven. In combinatie met efficiëntieverbeteringen heeft dat uiteindelijk geleid tot een sterk verbeterd bedrijfsresultaat ten opzichte van 2011-2012. Het nettoresultaat (vóór ledenvoordeel) komt uit op ruim 1 miljoen euro ten opzichte van een negatief resultaat van bijna 800.000 euro een jaar eerder. Ook de kasstroom uit gewone bedrijfsactiviteiten laat een positieve ontwikkeling zien.

Het tijdig anticiperen op verslechterde marktomstandigheden op een professionele manier verdient een groot compliment aan CRV's management. Het bedrijfsresultaat voldoet zelfs aan de verwachtingen zoals opgenomen in het budget 2012-2013.

SAMENWERKEN

CRV levert zijn producten en diensten direct aan veehouders, maar in toenemende mate gaan we samenwerkingsverbanden aan, bijvoorbeeld met zuivelfabrieken en rundveeslachterijen. Onze nieuwe afdeling Innovatie en R&D heeft in het boekjaar 2012-2013 twee opmerkelijke samenwerkingsverbanden opgestart.

Ten eerste gingen we een overeenkomst aan met de CRC-onderzoeksgroep uit Melbourne, Australië, voor het genoomsequensen van grote aantallen stieren. Ten tweede leasen we samen met Zoetis (vroeger Pfizer Animal Health) de girolande-, gir- en guzera-database exclusief van Embrapa (Braziliaanse overheid). Door deze exclusieve lease kunnen we twaalf jaar lang genoomfokwaarden berekenen van de girolande, het belangrijkste melkveeras van Brazilië.

MINDER VERKOOP VAN PRODUCTEN VAN DERDEN

De nieuwe afdeling Global Product Management stimuleert wereldwijd de verkoop van de rassen holstein, jersey, fleckvieh en angus. De afdeling geeft zo maximaal vorm aan de synergie die bestaat tussen de verschillende businessunits en hoofdkantoor.

Het terugdringen van het aandeel verkoop van producten van derden was een belangrijke doelstelling in 2012-2013. Daartoe zijn eerdere samenwerkingsverbanden met CRI, Viking Genetics en KI Kampen opgezegd. De producten van deze partners hebben we vervangen door vergelijkbare CRV-producten waardoor onze brutomarge is verbeterd.

DUURZAAM ONDERNEMEN

Met een snelle groei van de wereldbevolking neemt de aandacht voor beschikbaarheid van voedsel en grondstoffen voor toekomstige generaties sterk toe. Duurzaam produceren van voedsel is voor de agrarische sector een vereiste geworden. We nemen hierin onze verantwoordelijkheid en hebben duurzaamheid tot een van onze strategische pijlers gemaakt en integraal ingebed in de bedrijfsvoering. In 2012-2013 zijn in al onze businessunits projecten van start gegaan om de organisatie verder te verduurzamen en daar actief mee naar buiten te treden.

Dit jaar hebben we sterk ingezet op de ontwikkeling van innovatieve genetische kengetallen om onze klanten te ondersteunen bij het verbeteren van diergezondheid en efficiëntie van hun veestapel, waarbij de levensduur van de dieren zal toenemen. In boekjaar 2013-2014 worden deze genetische kengetallen aan onze klanten aangeboden.

FINANCIËLE KERNCIJFERS CRV

(in duizenden euro's)	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009
netto-omzet vóór ledenvoordeel resp. omzetkorting	168.458	169.569	155.797	142.140	133.372
ledenvoordeel resp. omzetkorting	-517	0	-2.991	-1.909	-1.140
netto-omzet na ledenvoordeel resp. omzetkorting	167.941	169.569	152.806	140.231	132.232
bedrijfsresultaat vóór amortisatie goodwill, ledenvoordeel resp. omzetkorting	3.909	2.270	8.986	7.572	7.033
amortisatie goodwill	-3.095	-2.986	-1.763	-2.201	-764
ledenvoordeel resp. omzetkorting	-517	0	-2.991	-1.909	-1.140
bedrijfsresultaat	297	-716	4.232	3.462	5.129
resultaat na belasting	518	-786	2.991	4.733	4.544
eigen vermogen	71.773	75.078	76.414	73.138	65.802
balanstotaal	108.489	115.826	123.149	112.453	103.689
werkkapitaal (incl. liquide middelen)	26.501	26.118	31.009	36.171	26.487
liquiditeit (current ratio)	1,85	1,82	1,86	2,28	1,97
solvabiliteit	66%	65%	62%	65%	63%

Bovenstaande tabel geeft CRV's ontwikkeling weer over de afgelopen vijf boekjaren. Voor een goede vergelijking zijn de kerncijfers in- en exclusief ledenvoordeel respectievelijk omzetkorting en amortisatie van goodwill weergegeven. Goodwill is bij een overname de meerwaarde van een onderneming boven het nettovermogen. De afschrijving van goodwill heet amortisatie.

Leden en klanten van CRV tonen vertrouwen in de kwaliteit van jonge stieren met een **genoomfokwaarde**

WERELDMARKT

Zwakkere wisselkoersen en veelal oplopende inflaties leidden in Brazilië tot veel sociale onrust met de grootste demonstraties uit de geschiedenis van het land, leidend tot sterk verminderd vertrouwen van consumenten en investeerders.

Brazilië, Australië, delen van de Verenigde Staten en Nieuw-Zeeland werden in het eerste kwartaal van CRV's boekjaar 2012-2013 getroffen door droogte. Dit resulteerde in een dalende melk- en vleesproductie en stijgende voerkosten. Bovendien werd steeds meer ruwvoer (luzerne) vanuit de Verenigde Staten naar China en Japan geëxporteerd, wat een extra opwaarts prijseffect op de lokale voermarkt had.

De markten in Australië, Brazilië en in mindere mate de Verenigde Staten kregen te maken met dalende marges voor melk- en vleesveehouders. Nederland/Vlaanderen en Nieuw-Zeeland daarentegen realiseerden hoge marges voor zuivelproducten.

WEST-EUROPA: MARKTAANDEEL GESTEGEN

De omzet van de businessunit West-Europa steeg met vier procent. Het marktaandeel genetische producten in de Nederlands/Vlaamse markt is stabiel gebleken tot licht stijgend, dit is een trendbreuk met voorgaande jaren en stemt tot tevredenheid. Het bedrijfsresultaat is sterk verbeterd ten opzichte van vorig jaar met maar liefst 26 procent, dankzij kostenbesparingen en minder verkoop van producten van derden.

CRV Duitsland liet opnieuw een positief resultaat zien, voornamelijk gerealiseerd door een sterke progressie van de winst bij de fleckvieh-activiteiten in Zuid-Duitsland.

Het ERP-systeem Wave is in volle omvang geïmplementeerd in de Nederlands/Vlaamse bedrijven. Natuurlijk gaat een dergelijk omvangrijke implementatie niet zonder slag of stoot, met name de ingebruikname van de logistieke planningsmodule verliep niet probleemloos. Over het geheel is de implementatie naar tevredenheid verlopen.

Het aantal veehouders dat gebruikmaakt van VeeManager is het boekjaar 2012-2013 flink gestegen. De combinatie van Ovalert met VeeManager is het hart van CRV's ontzorgingsstrategie via veeverbetering. Deze combinatie slaat goed aan in de Nederlands/Vlaamse markt.

In de businessunit West-Europa laten de leden en klanten veel vertrouwen zien in de kwaliteit van de genoomfokwaarde van jonge CRV-stieren door aankoop van InSire-sperma.

ZUID-AMERIKA: POSITIEF RESULTAAT

Droogte, economische recessie en sociale onrust maakten het boekjaar 2012-2013 geen gemakkelijk jaar voor CRV Lagoa en Bela Vista. Beide bedrijven hebben flink in de (personeels)kosten gesneden, wat resulteerde in positieve bedrijfsresultaten voor beide bedrijven.

De winstgevendheid was beduidend lager dan in het voorgaande boekjaar. CRV Lagoa realiseerde slechts 7 procent van de winst van het voorgaande boekjaar en Bela Vista eindigde met een winst van 57 procent ten opzichte van het vorig boekjaar. In tegenstelling tot een aantal concurrenten hebben zowel CRV Lagoa als Bela Vista vastgehouden aan de te realiseren marges en zijn zij niet meegegaan in de prijzenoorlog die ontstond naar aanleiding van de crisis. Daardoor is voor beide bedrijven het marktaandeel licht teruggelopen.

ALGEMENE GANG VAN ZAKEN CRV HOLDING

Gedurende het boekjaar heeft CRV 140 hectare grond aangekocht op 15 km van Bela Vista, waar op termijn het nieuwe Bela Vista wordt gerealiseerd.

OCEANIË: WINST IN NIEUW-ZEELAND

Liberty Genetics heeft zijn eerste volledige boekjaar als lid van de CRV-groep afgesloten met een mooi positief bedrijfsresultaat. Een prima herstel ten opzichte van het licht negatieve resultaat van vorig boekjaar. CRV Ambreed boekte naast een omzetgroei van 12 procent tevens een 52 procent beter bedrijfsresultaat dan vorig boekjaar. Kwaliteit van genetische producten, verbeterde dienstverlening en een snelle implementatie van een omvangrijke kostenbesparingsprogramma liggen aan de basis van dit resultaat.

De resultaatontwikkeling van CRV Australië was teleurstellend. De sector had het moeilijk vanwege droogte, lage zuivelprijzen en hoge voerkosten. CRV Australië slaagde er niet in om de resultaten van vorig boekjaar te evenaren (minus 40 procent). Vanwege deze negatieve ontwikkeling heeft het management drastisch ingegrepen. Alle staf- en supportmedewerkers hebben gedwongen afscheidgenomen en de administratie en logistieke diensten zijn uitbesteed aan CRV Ambreed en TLG (Total Livestock Genetics). Deze maatregelen moeten resulteren in verbeterde efficiëntie in het boekjaar 2013-2014.

CENTRAAL EUROPA: CONCURRENTIE UIT AMERIKA

CRV verloor in Tsjechië 6 procent omzet ten opzichte van vorig boekjaar, wat resulteerde in een teleurstellend negatief bedrijfsresultaat. De personeelskosten stegen in combinatie met dalende verkopen.

CRV Duitsland boekte goede resultaten met fleckvieh

De concurrentie van Amerikaanse stieren op genoombasis ligt mede ten grondslag aan deze ontwikkeling. Voor het aankomende boekjaar worden correctieve maatregelen ingevoerd.

NOORD-AMERIKA: VERDUBBELDE OMZET

CRV USA realiseerde meer dan een verdubbeling van de omzet in de Amerikaanse markt. De export, vooral naar Brazilië, daalde echter met 9 procent. Het bedrijfsresultaat veranderde niet ten opzichte van het vorig boekjaar.

Als gevolg van de aanhoudende importrestricties door het schmallenbergvirus is een nieuwe strategie geïmplementeerd die zich richt op het 'kaassegment'. Op deze wijze houdt CRV USA focus en kan ze met de door CRV gefokte stieren op Amerikaanse basis goed uit de voeten.

Op 1 april 2013 werd het Amerikaanse systeem van genoomtesten vrijgegeven voor het testen van jonge stieren. Het systeem hanteert

verschillende prijsniveaus voor partijen van binnen en buiten de Verenigde Staten. Bovendien betalen de NAAB-leden van het eerste uur (alle Amerikaanse ki-concurrenten van CRV) het laagste tarief. Via dit tariefensysteem wordt in de toekomst het in stand houden van het genoomteststelsel gefinancierd.

IBD: MINDER OMZET, BETER BEDRIJFSRESULTAAT

Het effect van exportrestricties door het schmallenbergvirus (China, Rusland, India) werd in volle omvang duidelijk in de omzetcijfers van International Business Development (IBD). De omzet daalde met 11 procent ten opzichte van een jaar eerder. Onder leiding van een nieuw benoemde manager werd desondanks een 50 procent beter bedrijfsresultaat gerealiseerd ten opzichte van vorig jaar. Dit resultaat kwam voornamelijk tot stand door omvangrijke (personele) kostenbesparingen.

VERWACHTING GANG VAN ZAKEN 2013-2014

We verwachten dat in het boekjaar 2013-2014 met name de volgende zaken invloed hebben op onze markten en CRV's bedrijfsvoering:

- Export van sperma vanuit de Europese Unie blijft beperkt, met name naar de Verenigde Staten en de zogenaamde Mercosur-landen, waaronder Brazilië. We gaan daarom een deel van onze export vervangen door Amerikaanse producten.
- We verwachten geen significant herstel van de Braziliaanse economie. De resultaten van CRV Lagoa en Bela Vista gaan verbeteren, maar dit vraagt een grote inspanning van het management middels focus en verregaande reorganisaties.
- Voor West-Europese veehouders verwachten we aanhoudend goede marges. In combinatie met onze uitstekende kwaliteit genetica, informatieproducten en dienstverlening zal de stijgende trend in de businessunit West-Europa doorzetten.
- We nemen verregaande maatregelen om de winstgevendheid van CRV Tsjechië en CRV Australië te verbeteren.
- We gaan versneld door met de vervanging van producten van derden door producten uit onze eigen wereldwijde fokprogramma's. We verwachten hierdoor betere marges te realiseren.

ALGEMENE GANG VAN ZAKEN CRV HOLDING

KENGETALLEN CRV HOLDING BV

ALGEMEEN	2012-2013	2011-2012
medewerkers (fulltime; gemiddeld)	1.333	1.328
monsternemers (fulltime; gemiddeld)	140	149
RESULTAAT (geconsolideerd)		
netto-omzet (x € 1 mln)	167,9	169,6
bedrijfsresultaat (x € 1 mln)	0,3	-0,7
resultaat na belastingen (x € 1 mln)	0,5	-0,8
BALANS (geconsolideerd)		
eigen vermogen (x € 1 mln)	71,7	75,1
balanstotaal (x € 1 mln)	108,5	115,8
solvabiliteit (eigen vermogen/balanstotaal)	66%	65%
kasstroom (x € 1 mln)	4,4	-9,3

GECONSOLIDEERDE BALANS CRV

ACTIVA	31-8-2013 (x € 1.000)	31-8-2012 (x € 1.000)
VASTE ACTIVA		
immateriële vaste activa	9.917	13.223
materiële vaste activa	37.300	40.471
financiële vaste activa	3.469	4.071
totaal vaste activa	50.686	57.765
VLOTTENDE ACTIVA		
voorraden	14.820	17.657
vorderingen	25.340	26.543
liquide middelen	17.643	13.861
totaal vlottende activa	57.803	58.061
totaal	108.489	115.826

PASSIVA	31-8-2013 (x € 1.000)	31-8-2012 (x € 1.000)
eigen vermogen	71.773	75.078
groepsvermogen	71.773	75.078
voorzieningen	4.928	4.478
langlopende schulden	486	3.987
kortlopende schulden	31.302	32.283
totaal	108.489	115.826

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING CRV

	2012-2013 (x € 1.000)	2011-2012 (x € 1.000)
NETTO-OMZET		
genetisch materiaal	78.235	82.223
informatieproducten	18.416	17.224
dienstverlening	62.739	60.684
beheer	8.551	9.438
totaal netto-omzet	167.941	169.569
voorraadmutaties	-2.147	2.243
geactiveerde productie	747	932
overige bedrijfsopbrengsten	586	161
totaal bedrijfsopbrengsten	167.127	173.105
BEDRIJFSLASTEN		
inkopen	12.678	17.043
productiekosten	33.799	37.478
personeelskosten	83.495	82.305
reis- en verblijfkosten	10.410	10.772
huisvestingskosten	3.980	4.185
afschrijvingen en boekresultaten	9.488	8.300
overige bedrijfskosten	12.980	13.738
totaal bedrijfslasten	166.830	173.821
bedrijfsresultaat	297	-716

	2012-2013 (x € 1.000)	2011-2012 (x € 1.000)
DIVERSE RESULTAATCOMPONENTEN		
financiële baten, lasten, saldo	158	114
resultaat deelnemingen	1.002	1.311
resultaat voor belastingen	1.457	709
belastingen	-939	-1.495
resultaat na belastingen	518	-786

CODE VOOR COÖPERATIEVE ONDERNEMINGEN

CRV is een onderneming met een coöperatieve inslag: de leden nemen actief deel aan het bestuur van de onderneming. De Nationale Coöperatieve Raad voor de land- en tuinbouw (NCR) heeft richtlijnen opgesteld voor het goed besturen van coöperatieve ondernemingen, de NCR-code. CRV Holding BV past deze code toe, met het naleven daarvan streeft CRV Holding BV een goede ondernemingsstructuur na. CRV stimuleert coöperatief ondernemerschap en ledenbetrokkenheid en zorgt voor professioneel toezicht.

CRV Holding BV kent twee aandeelhouders: Koninklijke Coöperatie Rundveeverbetering Delta u.a. (CR Delta, aandeel 80%) en vereniging zonder winstoogmerk Vlaamse Rundveeteelt Vereniging (vzw VRV, aandeel 20%). Voor het bestuur van de onderneming zijn de volgende organen van belang: de ledenraad van CR Delta (Nederland), de algemene vergadering van vzw VRV (Vlaanderen), de algemene vergadering van aandeelhouders, de raad van commissarissen, de directie, de ondernemingsraad, het remuneratiecomité en de commissie bijzondere diensten.

DIRECTIE

De directie is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en het bestuur van de onderneming. Zij is voor onbepaalde tijd benoemd. De raad van commissarissen stelt de arbeidsvoorwaarden van de directie vast; de bezoldiging (beloning), de ontslagvergoeding en het relatiebeding inbegrepen. Voor het uitoefenen van nevenactiviteiten door de directieleden is toestemming vereist. In aanvulling op de statuten heeft de raad van commissarissen een directiereglement vastgesteld. De directie heeft voor bepaalde besluiten goedkeuring nodig. In de statuten is vastgelegd om welke besluiten dat gaat. Ook is vastgelegd of de goedkeuring nodig is van de raad van commissarissen, van de algemene vergadering of van de aandeelhouders. Het gaat hier om belangrijke besluiten op operationeel gebied, besluiten op het gebied van de juridische structuur, de vermogensstructuur, de structuur van de vennootschap en de vennootschappen waarin CRV aandelen houdt. Daarnaast gaat het ook om besluiten tot het doen van grote investeringen en desinvesteringen.

OOK JONGEREN BETROKKEN BIJ COÖPERATIE

CRV heeft vier [jongerencommissies](#) om jongeren actief te betrekken bij de coöperatie. De commissies hebben een adviserende rol richting de raad van commissarissen en de directie. Elk jaar krijgen de regionale jongerencommissies een opdracht, in 2013 hebben zij zich gebogen over de volgende vraag: 'Hoe zien de duurzame koe en haar omgeving eruit?' De jongeren hebben een haalbare, nuchtere visie neergezet, met focus op gezonde, persistente koeien, die gemakkelijk en efficiënt veel melk produceren. Ze zien de koe van de toekomst als het visitekaartje van de sector.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

De raad van commissarissen houdt toezicht op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met de vennootschap verbonden onderneming. De bevoegdheden van de raad van commissarissen zijn beschreven in de wet en de statuten van CRV. De algemene vergadering van aandeelhouders benoemt de leden van de raad van commissarissen. Bij het uitoefenen van zijn taak laat de raad van commissarissen zich leiden door de belangen van de onderneming. De raad werkt conform het vooraf vastgestelde 'Reglement voor de raad van commissarissen'.

Via de [CRV-vrouwendagen](#) stimuleert CRV deelname van vrouwen binnen de coöperatie

De raad van commissarissen bestaat uit zes leden uit het bestuur van CR Delta en twee leden uit het bestuur van VRV. Verder maken drie 'externe' leden deel uit van de raad, waarvan één lid door de ondernemingsraad van CRV is voorgedragen.

De voorzitter van de raad van commissarissen wordt benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, de raad zelf draagt een kandidaat voor. De benoemingstermijn van een commissaris die ook bestuurslid is van een van beide aandeelhouders, eindigt bij beëindiging van dat bestuurslidmaatschap.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

De bevoegdheden van de algemene vergadering van aandeelhouders zijn vastgelegd in de wet en de statuten. Dit betreft onder meer de vaststelling van het ondernemingsplan, het vaststellen van de jaarrekening, de bestemming van het resultaat en de bezoldiging van de raad van commissarissen.

De twee aandeelhouders van CRV (CR Delta en VRV) komen samen in de algemene vergadering van aandeelhouders. De ledenraad van CR Delta en de algemene vergadering van VRV geven hun input (en daarmee hun inspraak) voorafgaand aan het stemmen in de algemene vergadering van aandeelhouders.

BIJZONDERE COMMISSIES

De raad van commissarissen wordt voor bepaalde taken ondersteund door diverse commissies:

- De auditcommissie ondersteunt de raad van commissarissen bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden op het terrein van (financieel) toezicht. De auditcommissie bestaat uit ten minste twee commissarissen. Deze commissie beoordeelt ook het systeem van risicobeheersing, de naleving van de regelgeving en het fiscaal beleid.
- De commissie bijzondere diensten bestaat uit drie kringvoorzitters van CR Delta en één districtsvoorzitter van VRV. Deze commissie

adviseert de ledenraad over de beloning van de raad van commissarissen.

- Het remuneratiecomité heeft als taak de raad van commissarissen voorstellen te doen rondom het remuneratiebeleid (beloningsbeleid) voor de leden van de holdingdirectie. Dit comité bestaat uit minimaal drie leden van de raad van commissarissen onder wie in ieder geval de voorzitter en de vicevoorzitter.
- De ondernemingsraad is het medezeggenschapsorgaan voor de CRV-medewerkers. Via deze raad zijn werknemers betrokken bij de totstandkoming van besluiten in de onderneming.

AFWIJKINGEN NCR-CODE

Met het accepteren van de NCR-code voor coöperatieve ondernemingen geldt het principe: 'pas toe of leg uit'. CRV heeft een afwijkend beleid of afwijkende uitvoering voor deze artikelen:

3.2.2.3 **Het bestuur streeft naar een gemengde samenstelling onder meer naar geslacht.**

Op dit moment bestaat de directie uit drie mannen. Bij elke vacature staat capaciteit voorop; bij gelijke geschiktheid krijgt een vrouwelijke kandidaat de voorkeur.

3.2.2.4 **Benoeming van een directielid voor een periode van maximaal vier jaar.**

Bij CRV worden de directieleden benoemd door de raad van commissarissen voor onbepaalde tijd, onder meer omdat de coöperatie zich richt op de lange termijn.

CRV stimuleert **coöperatief** ondernemerschap en ledenbetrokkenheid

4.2.2.2 De raad van commissarissen streeft naar een gemengde samenstelling onder meer naar geslacht.

Op dit moment bestaat de raad van commissarissen uit twaalf leden, allen mannelijk. Bij elke vacature staat capaciteit voorop; bij gelijke geschiktheid krijgt een vrouwelijke kandidaat de voorkeur.

5.2.3.1 De externe accountant wordt benoemd door de algemene ledenvergadering.

Bij CRV doet de auditcommissie een voorstel aan de raad van commissarissen, waarna de raad van commissarissen de externe accountant benoemt.

5.2.3.2 De beoordeling van het functioneren van de externe accountant wordt voorgelegd aan de ledenraden ten behoeve van de beoordeling van de voordracht.

Dit is voor CRV niet van toepassing, omdat de raad van commissarissen de externe accountant benoemt (zie punt 5.2.3.1).

RISICOMANAGEMENT

Ondernemen is risico nemen. Voor CRV is dat niet anders: het realiseren van haar doelstelling gaat gepaard met ondernemingsrisico's. Dat kunnen veterinaire risico's zijn, marktontwikkelingen, calamiteiten of andere factoren. We verdelen de risico's in vier risicogroepen:

– **Compliance**

Dit betreft zaken als wet- en regelgeving, veiligheid van de medewerkers, productaansprakelijkheid, corporate governance (activiteiten die gericht zijn op verbetering van het management), beveiliging etc.

– **Strategisch**

Dit betreft innovatie en productontwikkeling, maar ook acquisities en partnerships.

– **Tactisch-operationeel**

Dit betreft veterinaire risico's, beschikbaarheid van de (computer)systemen, autorisatie en beveiliging van dataverkeer, ISO-certificering en calamiteitenplan.

– **Financieel**

Dit betreft de contractrisico's, kredietrisico's en valutarisico's. Voor elke groep zijn passende beheersmaatregelen getroffen.

De raad van commissarissen heeft naar tevredenheid kennisgenomen van de gemaakte risico-inventarisatie en heeft geconcludeerd dat de risico's binnen CRV voldoende worden beheerst.

CR DELTA U.A.

De Coöperatie Rundveeverbetering Delta (CR Delta) is een landelijk werkende organisatie die via CRV een zeer breed scala aan diensten en producten aanbiedt in de rundveeverbetering. CR Delta is een coöperatie met ruim 21.500 leden, verdeeld over 36 afdelingen en zes kringen. Daarnaast is er een 37e, landelijke afdeling vleesvee. Alle leden hebben stemrecht in de ledenvergadering van hun afdeling. Zij kunnen hun bestuurders kiezen of zichzelf beschikbaar stellen voor een bestuursfunctie.

Hoofdbestuur CR Delta

Het hoofdbestuur van CR Delta heeft tot taak de coöperatie te besturen. Het bestuur vergadert ten minste zes keer per jaar. De dagelijkse leiding is opgedragen aan de directie van CRV.

Samenstelling (per 31-8-2013)

- C. (Kees) Gorter, Makkinga | *voorzitter*
- P. E. (Pieter) van der Grift, Bunnik | *vicevoorzitter*
- B. E. G. (Bert) ten Doeschot, Hengelo
- W. (Wietse) Duursma, Bellingwolde
- A. P. H. J. (Fons) Kersten, Sevenum
- M. A. (Meine) Siebenga, Lelystad

Naast het hoofdbestuur kent CR Delta diverse raden en commissies, die hoofdbestuur en directie ondersteunen bij het nemen van beslissingen. Naast de hieronder genoemde commissies kent CR Delta ook een ledenraad en jongerencommissies.

Geschillencommissie

De geschillencommissie tracht, zonder inschakeling van de burgerlijke rechter, geschillen op te lossen tussen CR Delta of CRV enerzijds en een lid of klant anderzijds. In het afgelopen boekjaar is de commissie bijeen gekomen om drie zaken te behandelen.

Samenstelling (per 31-8-2013)

- Mr. J. K. Verschoof, Wassenaar | *voorzitter*
- C. P. van Burgsteden, Oosterwolde | *lid*

- H. J. A. van Schip, Beesd | *lid*
- Prof. mr. D. W. Bruil, Aalten | *plaatsvervangend voorzitter*
- J. A. van Harten-Schooten, Hoge-Hexel | *plaatsvervangend lid*
- H. van de Water, Arkel | *plaatsvervangend lid*

Commissie Toezicht Gebruik Gegevens (CTGG)

De Commissie Toezicht Gebruik Gegevens houdt toezicht op de naleving van het protocol 'De omgang door CRV met de toegang tot de CRV Iris-dierendatabase'. Ook beoordeelt CTGG de rechtmatigheid van verstrekkingen op basis van het protocol in de Nederlandse en Vlaamse markt.

De commissie heeft een adviserende rol richting de directie van CRV. Afgelopen jaar heeft de commissie de verstrekkingen getoetst en daarbij geen onregelmatigheden vastgesteld. Zij heeft niets vernomen van klachten met betrekking tot de gegevensverstrekkingen in het verslagjaar. Voorts heeft de commissie op verzoek van de directie een advies uitgebracht over de rechten op de afgeleide gegevens in de gegevensverzamelingen. Dit naar aanleiding van het beëindigen van de relatie met het FHRS.

Samenstelling (per 31-8-2013)

- De heer J. Honkoop BI RI, Soest | *voorzitter*
- Mevrouw mr. M. J. Bonthuis

Commissie Toezicht Erkende Gegevensverzameling (CTEG)

De CTEG houdt toezicht op de naleving van de reglementen. Ook het opstellen, aanpassen en actualiseren van reglementen is een taak van deze commissie. Daarnaast is de CTEG een adviesorgaan van het hoofdbestuur, dat de kwaliteitscontrole binnen CRV en de contractororganisaties voor wat betreft de melkproductieregistratie, de stamboekregistratie en de registratie van exterieurgegevens coördineert.

De commissie kwam het afgelopen boekjaar twee keer bijeen en behandelde rapportages over mpr-kwaliteit, hercontroles, steekproef stamboekregistratie, controle op melkmeetapparatuur en het gehalte-onderzoek door laboratoria ten behoeve van de melkproductieregistratie. In het kader van mpr-kwaliteit werd/werden afgelopen boekjaar:

- van 185 monsternames de erkenning ingetrokken vanwege overschrijding van de norm mpr-24 uur;
- op drie bedrijven de erkenning mpr ingetrokken op basis van de resultaten bij hercontrole;
- op twee bedrijven de erkenning mpr voor de lactaties van één dier ingetrokken op basis van de resultaten bij hercontrole.

Daarnaast werd van drie bedrijven de stamboekregistratie ingetrokken.

Samenstelling (per 31-8-2013)

- C. Gorter, Makkinga I voorzitter
- P. E. van der Grift, Bunnik
- A. P. H. J. Kersten, Sevenum
- J. Hoegen, Garderen (*namens contractororganisaties*)

KENGETALLEN CR DELTA

ALGEMEEN	2012-2013	2011-2012
leden (gemiddeld)	21.544	21.989
RESULTAAT (geconsolideerd)		
netto-omzet (x € 1 mln)	168,4	170,1
bedrijfsresultaat (x € 1 mln)	0,3	-0,7
nettoresultaat (x € 1 mln)	0,4	-0,6
BALANS (geconsolideerd)		
eigen vermogen (x € 1 mln)	59,4	62,0
balanstotaal (x € 1 mln)	110,0	117,3
solvabiliteit (eigen vermogen/balanstotaal)	54,0%	52,9%
kasstroom (x € 1 mln)	4,4	-9,3

FINANCIËN

In de geconsolideerde balans van CR Delta u.a. zijn de bezittingen en schulden van de coöperatie alsmede van CRV Holding en haar dochtermaatschappijen voor honderd procent meegenomen.

Via het minderheidsbelang derden, als onderdeel van het groepsvermogen, wordt het twintigprocentaandeel van VRV vzw in het vermogen van CRV Holding BV gecorrigeerd. Alle producten en diensten aan de veehouders worden op de Nederlandse markt door CRV

aanboden. Het zwaartepunt van de omzet en bijhorende resultaten komt daardoor tot uiting in de geconsolideerde winst- en verliesrekening van CRV Holding.

In de enkelvoudige winst- en verliesrekening van CR Delta u.a. is, naast het eigen resultaat, ook het aandeel van de coöperatie in het resultaat van CRV Holding BV (80%) opgenomen. Deze is verantwoord onder 'resultaat deelnemingen'.

GECONSOLIDEERDE BALANS CR DELTA U.A.

ACTIVA	31-8-2013 (x € 1.000)	31-8-2012 (x € 1.000)
VASTE ACTIVA		
immateriële vaste activa	9.917	13.223
materiële vaste activa	37.300	40.471
financiële vaste activa	3.469	4.071
totaal vaste activa	50.686	57.765
VLOTTENDE ACTIVA		
voorraden	14.820	17.657
vorderingen	25.413	26.622
liquide middelen	19.040	15.243
totaal vlottende activa	59.273	59.522
totaal	109.959	117.287
PASSIVA	31-8-2013 (x € 1.000)	31-8-2012 (x € 1.000)
eigen vermogen	59.364	62.002
minderheidsbelang derden	14.357	15.013
groepsvermogen	73.716	77.015
voorzieningen	4.928	4.478
langlopende schulden	486	3.987
kortlopende schulden	30.829	31.807
totaal	109.959	117.287

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING CR DELTA U.A.

	2012-2013 (x € 1.000)	2011-2012 (x € 1.000)
NETTO-OMZET		
beheer	1.293	1.320
netto-omzet	1.293	1.320
BEDRIJFSLASTEN		
personeelskosten	244	235
reis- en verblijfkosten	112	103
overige bedrijfskosten	941	803
totaal bedrijfslasten	1.297	1.317
bedrijfsresultaat	-4	3
DIVERSE RESULTAATCOMPONENTEN		
financiële baten, lasten, saldo	13	20
resultaat deelneming CRV Holding BV	414	-629
totaal diverse resultaatcomponenten	427	-609
resultaat voor belastingen	423	-606
belastingen	-2	-5
resultaat na belastingen	421	-611

VRV VZW

Vereniging zonder winstoogmerk Vlaamse Rundveeteelt

Vereniging (VRV vzw) is een vereniging waarbij ruim

6.400 Vlaamse melk- en vleesveehouders zijn aangesloten.

Het werkgebied van VRV vzw is opgedeeld in elf melkveegewesten en vijf vleesveegewesten. De bestuurders van

deze gewesten worden gekozen door de leden.

Een belangrijk kenmerk van het coöperatieve karakter van VRV vzw is de invloed die de leden-rundveeouders gezamenlijk uitoefenen op de organisatie en de onderneming. De relatie tussen leden en coöperatie is in die zin veelvormiger dan tussen aandeelhouders en een beursgenoteerde onderneming.

Het hoogste orgaan van de organisatie is de algemene vergadering. De leden hiervan worden rechtstreeks gekozen door de leden-rundveeouders tijdens gewestelijke statutaire algemene vergaderingen. Vanuit de algemene vergadering wordt de raad van bestuur gevormd.

Samenstelling raad van bestuur VRV vzw (per 31-8-2013)

- Noël Van Leeuwe, Sint-Margriete | *voorzitter*
- Willy Vandewalle, Torhout | *ondervoorzitter*

- Mark Matthys-De Zutter, Sint-Jan-in-Eremo
- Willy Moutton, Torhout
- Dirk Ryckaert, Dikkelvenne
- Stefaan Van Hasselt, Loenhout
- Leen Versmissen | *adviseur Ministerie Vlaamse Gemeenschap*

FINANCIËN

Het resultaat voor belastingen bedraagt positief € 54.000. In het budget was een resultaat voorzien van € 5.000, een verschil van € 49.000. De activiteiten binnen Melkproductieregistratie dalen in beperkte mate ten opzichte van vorig jaar, maar niet als voorzien in het budget. Het aantal mpr-koeien stijgt zes procent, het aantal monsternames daalt zes procent en het aantal vet- en eiwitmonsters blijft gelijk aan

vorig jaar. Er is een verdere verschuiving naar zesweekse monsternamen en monsternamen in eigen beheer. De bedrijven groeien, het gemiddeld aantal mpr-koeien per bedrijf is gestegen tot 66 tegenover 61 vorig jaar. Er is een stijging van de omzet uit afstammingsregistratie van € 21.000. Het aantal deelnemende bedrijven blijft stabiel, het aantal geregistreerde dieren per bedrijf is gestegen. Het aantal ontvangen lidgelden in 2012 is 6.419, ten opzichte van 6.300 gebudgetteerd voor 2013, vier procent lager dan vorig jaar. Het ontvangen lidgeld bedraagt € 60 per lid.

De subsidies van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (MVG) worden ingeboekt als 4/12 van de subsidies 2012 en 8/12 van de voorziene subsidies 2013. De toekenning van de subsidies 2013 is onder andere afhankelijk van het aantal uitgevoerde activiteiten.

Door het opstarten van een project rond het verzamelen van de monsterflesjes stijgen de kosten. Daarnaast stijgen de kosten door de implementatie van het ERP-systeem (Wave), de kosten voor kantoorautomatisering en personeelskosten voor opleidingen en testen van de nieuwe programma's zijn hoger. Onder diverse baten en lasten is een meerwaarde geboekt uit verkoop van de grond te Hasselt.

De solvabiliteit (groepsvermogen/balanstotaal) bedraagt 80 procent in 2012-2013, in 2011-2012 was het groepsvermogen 79 procent.

VERKLARING VAN DE CONTROLEURS DER REKENINGEN

De veehouders die vanuit de VRV-algemene vergadering optreden als controleur der rekeningen, bevestigen aan de algemene vergadering – op basis van steekproeven – dat de hun voorgelegde bewijsstukken overeenstemmen met de samenvattende documenten die een getrouwe weergave zijn van de balans- en resultatenrekeningen.

BALANS VRV VZW

ACTIVA	31-8-2013 (x € 1.000)	31-8-2012 (x € 1.000)
VASTE ACTIVA		
materiële vaste activa	583	825
financiële vaste activa	11.361	11.325
totaal vaste activa	11.943	12.150
VLOTTENDE ACTIVA		
voorraden	126	106
vorderingen	48	861
liquide middelen	1.213	283
totaal vlottende activa	1.387	1.250
totaal	13.330	13.400

PASSIVA	31-8-2013 (x € 1.000)	31-8-2012 (x € 1.000)
eigen vermogen	10.652	10.624
voorzieningen	781	755
langlopende schulden	1.072	1.072
kortlopende schulden	826	949
totaal	13.330	13.400

SUBSIDIES

De Vlaamse overheid draagt met subsidies bij tot het verbeteren van de rundveehouderij. Van de Vlaamse overheid, departement Landbouw en Visserij, afdeling duurzame landbouwontwikkeling werd voor het jaar 2012 €1.045.000 ontvangen. Voor het jaar 2013 is €994.000 voorzien. De subsidies worden toegekend volgens het fokkerijbesluit.

Daarnaast is er € 20.000 toegekend uit projectsubsidies voor het vaststellen en registreren van de afstamming door DNA-onderzoek bij het Kempens roodbonte ras. Daarvan is € 7.000 als ontvangst ingeboekt. Voor actieplannen SDVR-rassen is € 15.000 aan subsidies ingeboekt. VRV vzw ontving afgelopen boekjaar toelagen van de provinciebesturen Oost- en West-Vlaanderen voor respectievelijk € 8.333 en € 7.000.

RESULTATENREKENING VRV VZW

	2012-2013 (x € 1.000)	2011-2012 (x € 1.000)
NETTO-OMZET		
lidgelden	389	394
informatieverwerving	4.092	4.182
SDVR	69	60
totaal omzet derden	4.550	4.636
interne bijdragen	162	206
totaal netto-omzet	4.712	4.842
overige bedrijfsopbrengsten	41	43
subsidies	1.045	1.081
totaal bedrijfsopbrengsten	5.798	5.966
BEDRIJFSLASTEN		
inkopen	-43	-34
productiekosten	-835	-856
personeelskosten	-2.268	-2.072
reis- en verblijfkosten	-457	-421
huisvestingskosten	-66	-118
afschrijvingen en boekresultaten	-112	-149
overige bedrijfskosten	-145	-73
bijdragen aan CRV	-2.002	-2.066
totaal bedrijfslasten	-5.928	-5.789
bedrijfsresultaat	-130	117

	2012-2013 (x € 1.000)	2011-2012 (x € 1.000)
DIVERSE RESULTAATCOMPONENTEN		
diverse baten en lasten	213	-55
financiële baten, lasten, per saldo	-29	-29
totaal diverse resultaatcomponenten	184	-84
resultaat voor belastingen	54	93
belastingen	-25	-24
resultaat na belastingen	28	69

NEDERLAND

BEZOEKADRES

Wassenaarweg 20
6843 NW Arnhem

POSTADRES ALGEMEEN, REGISTRATIE, B&O

Postbus 454
6800 AL Arnhem

POSTADRES KI EN MPR

Postbus 540
7400 AM Deventer

KLANTENSERVICE

Tel.: (088) 002 4440
Fax: (088) 002 4449
Klantenservice.nl@crv4all.com

CRV Holding BV: KvKnr. 09125050
CR Delta u.a.: KvKnr. 09101003
CRV BV: KvKnr. 09128755

BELGIË

BEZOEKADRES

Van Thorenburghlaan 14
9860 Oosterzele

KLANTENSERVICE

Tel.: 078 15 44 44
Fax: 09 363 92 06
Klantenservice.be@crv4all.com

VRV vzw: BTW BE 0440.734.841
CRV cv: BTW BE 0462.050.293

